

College voor Toetsen en Examen

ENGELSE TAAL VMBO TL/GL

VAKINFORMATIE STAATSEXAMEN 2019

V18.03.2

Inhoud

1 Kernpunten	5
2 Centraal examen	5
3 College-examen	6
4 Schema examenstof	8
Bijlage 1 Beschrijving examenstof	9
Bijlage 2 Presentatie	11
Bijlage 3 Voorwaarden lijst gelezen werken	12
Bijlage 4 Voorblad	14
Bijlage 5 Keuzelijst	15
Bijlage 6 Hulpmiddelen	17
Bijlage 7 Tips	18

[top](#)

1 Kernpunten

- Het examen bestaat uit een centraal examen en een college-examen. Het college-examen heeft een schriftelijk en een mondeling examen.
- Voor het mondeling college-examen moet de kandidaat thuis een [presentatie](#) in het Engels voorbereiden en hiervoor een poster meebrengen naar het examen.
- Een deel van het mondeling college-examen gaat over [literatuur](#). De kandidaat dient de lijst met gelezen werken, de betreffende artikelen, songtekst en/of gedicht in tweevoud mee te brengen naar het examen.
- De lijst gelezen werken moet vóór 1 april 2019 gereed zijn en [opgestuurd](#) of ingeleverd.
- De kandidaat moet zelf [woordenboeken](#) meenemen.
- Tips voor dit examen staan in een [bijlage 7](#).
- De berekening van het eindcijfer staat in een [overzicht](#).

2 Centraal examen

Het centraal examen bestaat uit een schriftelijk examen. Het heeft betrekking op de aangegeven exameneenheden (zie: [Schema examenstof](#) en [Beschrijving examenstof](#)).

Overzicht centraal examen

wat	leesvaardigheid
hulpmiddelen	woordenboeken
tijdsduur	120 minuten
cijfer	A

[terug naar top](#)

3 College-examen

schriftelijk college-examen

Dit onderdeel is een schriftelijk examen dat betrekking heeft op schrijfvaardigheid. Zie [schema](#) examenstof en [beschrijving](#) examenstof.

Voorbeelden van opdrachten in dit onderdeel zijn: het schrijven van een eenvoudige persoonlijke brief of e-mail, een blogbijdrage, eenvoudige notities en boodschappen, het invullen van een standaardformulier, etc.

Overzicht schriftelijk college-examen

wat	schrijfvaardigheid
hulpmiddelen	woordenboeken
tijdsduur	90 minuten
cijfer	deelcijfer a

mondeling college-examen

Dit onderdeel van het college-examen bestaat uit een mondeling examen van 25 minuten. Het heeft betrekking op de aangegeven exameneenheden (zie: [Schema examenstof](#) en [Beschrijving examenstof](#)).

Direct vóór dit examen krijgt de kandidaat gedurende 20 minuten tijd om zich voor te bereiden aan de hand van een casus (een tekst en/of afbeelding) die hij in het voorbereidingslokaal ontvangt. Onderwerpen van casussen zijn bijvoorbeeld: praktische zaken uit het dagelijks leven, actuele zaken, een beroep, etc.

Posterpresentatie

Het mondeling college-examen begint met een presentatie. Deze wordt gehouden in de taal waarin examen wordt gedaan. De presentatie zal circa 5 minuten moeten duren. De kandidaat is vrij in de keuze van het onderwerp. [Zie bijlage 2](#).

Gesprek naar aanleiding van de casus

Over het onderwerp van de casus wordt een gesprek in het Engels gevoerd. In het gesprek wordt ook aandacht besteed aan kennis van land en volk. Van de kandidaat wordt verwacht dat hij gestelde vragen begrijpt, daarop kan reageren en actief deelneemt aan het gesprek.

Literatuur

In het derde deel van dit examen wordt de kennis van de literatuur getoetst aan de hand van de lijst met gelezen werken ([keuzelijst](#)).

Overzicht mondeling college-examen

<i>wat</i>	voorbereiding	spreekvaardigheid	gespreksvaardigheid en luister- en kijkvaardigheid	literatuur
<i>hoe</i>	bestudering van casus in voorbereidingslokaal	posterpresentatie	gesprek naar aanleiding van de casus	bespreking van de <i>lijst</i> gelezen werken
<i>taal</i>		Engels	Engels	Engels of Nederlands naar keuze
<i>hulpmiddelen</i>	<i>woordenboeken</i>	poster	geen (in het voorbereidingslokaal gemaakte aantekeningen mogen niet worden gebruikt)	geen
<i>tijdsduur</i>	20 minuten	ca. 5 minuten	ca. 10 minuten	ca. 10 minuten
<i>cijfer</i>		deelcijfer b		deelcijfer c

Overzicht berekening eindcijfer

wat	wegingsfactor	cijfer (afgerond op één decimaal)	eindcijfer (afgerond op een geheel getal)
centraal examen	1	A	(A + B) gedeeld door 2
college-examen		B	
- deelcijfer a	0,3		
- deelcijfer b	0,4		
- deelcijfer c	0,3		

4 Schema examenstof

Onderstaand overzicht geeft de relatie weer tussen eindtermen* (MVT/K) en de verschillende examenonderdelen.

Engelse taal TL/GL		centraal examen	college-examen
MVT/K/1	Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)		X**
MVT/K/2	Basisvaardigheden		X
MVT/K/3	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	X	X
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X	X
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid		X
MVT/K/6	Gespreks- en spreekvaardigheid		X
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid		X
MVT/V/1	Leesvaardigheid	X	X
MVT/V/4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X
MVT/V/5	Vaardigheden in samenhang	X	X

* zie voor beschrijving eindtermen www.examenblad.nl

** Domein MVT/K/1 Loopbaanoriëntatie en begeleiding wordt alleen geëxamineerd in combinatie met het profielwerkstuk (zie vakinformatie Profielwerkstuk op duo site).

In [bijlage 1](#) staat een [beschrijving](#) van de vaardigheden die worden getoetst en het vereiste niveau. Bij het bestuderen van de examenstof is het raadzaam om gebruik te maken van een lesmethode of examenkatern.

[terug naar top](#)

Bijlage 1 Beschrijving examenstof

Leesvaardigheid

Bij het lezen van een tekst in de doeltaal kunt u:

- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- details begrijpen;
- gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- kennis van land en samenleving gebruiken om teksten te begrijpen;
- het gebruik van speciale stijlmiddelen herkennen.

Luister- en kijkvaardigheid

U kunt tijdens een gesprek in de doeltaal:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om de gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van de gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- in wat u hoort de woorden vinden die u kunt gebruiken in uw antwoord;
- kennis van land en samenleving gebruiken om uw gesprekspartner te begrijpen.

Gespreksvaardigheid

U kunt tijdens een gesprek in de doeltaal:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- uw mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om een gesprek gaande te houden;
- uw taalgebruik, toon en houding aanpassen aan uw gesprekspartner en het doel van de communicatie.
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die u niet kent.

Spreekvaardigheid

U kunt mondeling in de doeltaal:

- informatie die u verzameld heeft, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven.

Schrijfvaardigheid

U kunt schriftelijk in de doeltaal:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- uw mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken.

Overige vaardigheden:

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)

U kunt zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.

Basisvaardigheden

U kunt basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.

Leervaardigheden in de Moderne Vreemde Talen

U kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot:

- het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen;
- de bevordering van het eigen taalleerproces;
- het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis;
- kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.

Bovenstaande vaardigheden maken deel uit van de examenstof waarvan u de officiële beschrijving kunt vinden op:

- www.examenblad.nl , Engels GL/TL, syllabus 2019 moderne vreemde talen
- www.mvt.slo.nl , handreikingen

Het vereiste ERK-niveau voor de examenonderdelen Engels vmbo GL/TL:

Leesvaardigheid:	B1
Luister- en kijkvaardigheid:	A2/B1
Gespreksvaardigheid:	A2
Schrijfvaardigheid:	A2/B1

Zie voor de beschrijving van de ERK-niveaus: www.erk.nl

[terug naar top](#)

Bijlage 2 Posterpresentatie

Het mondeling examen begint met uw posterpresentatie. U houdt de presentatie in de taal waarin u examen doet. Na afloop kan de examinerer enkele vragen over uw onderwerp stellen. De presentatie met eventuele vragen zal circa 5 minuten duren.

Het onderwerp: u bent vrij in de keuze van het onderwerp. U kunt bijvoorbeeld uzelf presenteren (studie, hobby, toekomstplannen, familie...) maar ook kiezen voor een presentatie over een onderwerp waarin u geïnteresseerd bent (een sport, een muzikant, een stad...).

De poster: minimaal A3-formaat.

Op de poster staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 steekwoorden). U mag geen powerpointpresentatie gebruiken.

De presentatie: u houdt de presentatie aan de hand van de poster. U mag naar eigen keuze zitten of staan. U mag verder geen aantekeningen gebruiken; de poster is voldoende steun. Bij de staatsexamens is een presentatie met video-opnamen, audio-opnamen en/of het gebruik van een computer niet toegestaan.

De beoordeling: de presentatie wordt beoordeeld op inhoud, taalgebruik, de beantwoording van eventuele vragen, de poster en algemene presentatievaardigheden.

NB. Er is een uitzondering voor VSO-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één dia (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster. Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te kunnen faciliteren (ook gezien het rooster).

Bijlage 3 Voorwaarden lijst gelezen werken

SAMENSTELLEN

<p>Zes titels</p>	<ul style="list-style-type: none"> • drie boeken uit de keuzelijst • twee artikelen die u zelf uitkiest (een artikel is, zonder illustraties, minimaal één A4 groot, in lettertype Arial 12, regelafstand 1.15) • een songtekst of gedicht
<p>Taal</p>	<p>Oorspronkelijk Engelstalig (dus niet een boek, artikel of lied dat vanuit een andere taal in het Engels is vertaald)</p>

- U **moet** gebruik maken van de bijgevoegde lijst met geadviseerde boeken (**keuzelijst**).
Op de lijst moet per gelezen werk worden vermeld:
 - de schrijver,
 - de titel,
 - het jaar van eerste publicatie,
 - het aantal bladzijden.
- Als van het gelezen boek een verkorte paperbackversie bestaat, dan mag deze gelezen worden.
- U moet een eigen mening kunnen geven over de teksten, artikelen en de songtekst of het gedicht.
- Het gesprek over de bestudeerde zes titels wordt, naar keuze, in het Nederlands of in het Engels gevoerd. Als u kiest voor afname in het Engels, worden de vragen in het Engels gesteld en moeten alle antwoorden eveneens in het Engels gegeven worden. Wanneer gekozen wordt voor afname in de Nederlandse taal wordt ook onderzocht of relevante kernbegrippen/sleutelwoorden in het Engels bekend zijn.
- De nadruk bij de gelezen werken ligt op het navertellen van de inhoud van de boeken en artikelen. Verder kan ter sprake komen: genre, thema, plaats, ruimte en tijd, de verhaallijn, personen, eigen mening.
- U moet de betreffende artikelen en de songtekst of het gedicht in tweevoud meebrengen naar het examen (voor de examinatoren en uzelf). Gebruik het **voorblad**.

OPSTUREN

De lijst met gelezen werken moet vóór 1 april 2019 gereed zijn. U moet de lijst in tweevoud opsturen naar of inleveren bij: DUO Examinatiecentrum VHV, Postbus 30158, 9700 LK Groningen.

Als u na drie weken nog geen ontvangstbevestiging heeft ontvangen, moet u contact opnemen met Examinatiecentrum VHV.

Als u geen lijst van gelezen werken heeft opgestuurd, ontvangt u geen oproep voor het mondeling examen van dit vak.

Bovenstaande regeling geldt alleen voor reguliere staatsexamenkandidaten. Kandidaten uit het VSO hoeven de lijst niet op te sturen.

U mag, nadat u de lijst al heeft opgestuurd, één titel vervangen door een andere titel. Voorwaarde is wel, dat u de gewijzigde lijst op de dag van het examen uiterlijk om 9.30 uur **in drievoud** inlevert bij het secretariaat. Wie geen gewijzigde lijsten inlevert wordt geëxamineerd aan de hand van de lijst die hij vóór 1 april heeft ingestuurd.

[terug naar top](#)

Bijlage 4 Voorblad

Lijst gelezen werken

Engelse taal

staatsexamen vmbo gl/tl

(inzenden vóór 1 april 2019)

Gegevens kandidaat:

ED-nummer:.....

Naam en voorletters:.....

Woonplaats:.....

Bijlage 5 Keuzelijst

Titel	Schrijver
1 A sudden silence	Eve Bunting
2 Adventure in Rio	John Miles
3 Adventures of Tom Sawyer	Mark Twain
4 Alice in wonderland	Carroll Lewis
5 All the bright places	Jennifer Niven *
6 Animal farm	George Orwell
7 Artemis Fowl	Eoin Colfer
8 Bad Company	Catharine MacPhail
9 Boy	Roald Dahl
10 Branded	Robert Swindells
11 Bridget Jones's diaries	Helen Fielding
12 Charlie and the Chocolate Factory	Roald Dahl
13 Confessions of a teenage baboon	Paul Zindel
14 Crazy games	Sandra Glover
15 Cry freedom	John Briley
16 Emma	Jane Austen
17 Go Ask Alice	Beatrice Sparks
18 Goodbye stranger	Rebecca Stead *
19 Great Expectations	Charles Dickens
20 Harry Potter and the philosopher's stone	J.K. Rowling
21 Hatchet	Gary Paulsen
22 Heroes	Robert Cormier
23 Hitler's daughter	Jackie French
24 Holes	Louis Sachar
25 House of spies	Griselda Gifford
26 I found your diary	Thomas Frances
27 If I stay	Gayle Forman
28 Into the wild	John Krakauer
29 Jamaica inn	Daphne du Maurier
30 Letters from the inside	John Marsden
31 Lord of the flies	William Golding
32 Love story	Erich Segal
33 Martyn Pig	Kevin Brooks
34 Misery	Stephen King
35 Nowhere to run	Sue Welford
36 Of mice and men	John Steinbeck
37 Rebecca	Daphne du Maurier
38 Silas Marner	George Eliot
39 Skellig	David Almond

40	The absolutely true diary of a part-time Indian	Sherman Alexie	*
41	The boy in the striped pyjamas	John Boyne	
42	The boys from Brazil	Ira Levin	
43	The call of the wild	Jack London	
44	The candle man	Catharine Fisher	
45	The cry of the owl	Patricia Highsmith	
46	The fault in our stars	John Green	
47	The giver	Lois Lowry	
48	The hound of the Baskervilles	Arthur Conan Doyle	
49	The invisible man	H.G. Wells	
50	The curious incident of the dog in the night-time	Mark Haddon	
51	The perks of being a wallflower	Stephen Chbosky	
52	The pigman	Paul Zindel	
53	The thirty-nine steps	John Buchan	
54	The prisoner of Zenda	Anthony Hope	
55	We all fall down	Robert Cormier	
56	We were liars	E. Lockhart	
57	Wild water	Sue Murray	
58	Wuthering heights	Emily Brontë	

***deze titel kan tot en met 2019 voor het examen gelezen worden. Vanaf examenjaar 2020 komt deze titel niet meer op de keuzelijst voor.**

[terug naar top](#)

Bijlage 6 Hulpmiddelen

Basispakket

- schrijfmateriaal
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- geodriehoek
- vlakgum
- rekenmachine

Ook is het toegestaan om hulpmiddelen mee te brengen die geen relatie hebben met de exameneisen maar wel functioneel kunnen zijn, zoals: markeerstift, puntenslijper, leesliniaal (loep).

Woordenboeken

Nederlands-Nederlands (eendelig)

óf

Nederlands-thuistaal/vreemde taal en thuistaal/vreemde taal-Nederlands (eendelig)

EN

Engels-Nederlands en Nederlands-Engels (een- of tweedelig)

én/of Engels-Engels

Een digitaal woordenboek is *niet* toegestaan.

Uitgebreide informatie over hulpmiddelen voor de centrale examens en hulpmiddelen voor kandidaten met een beperking staat in de Regeling toegestane hulpmiddelen. Kies: examenblad.nl, vmbo, onderwerpen, hulpmiddelen, 2019

[terug naar top](#)

Bijlage 7 Tips

Centraal examen

Leesvaardigheid

- Het is belangrijk als voorbereiding veel te lezen en veel oefenopgaven te maken.
- Lees eerst de instructies goed voordat u met de opdracht begint, met name de aanwijzingen die de open vragen betreffen: u moet in het Nederlands antwoorden, behalve als om een citaat gevraagd wordt, dan in de vreemde taal.
- Antwoord bij open vragen heel precies op de gestelde vragen. U moet de vraag eerst goed lezen en niet te kort of te vaag antwoorden.
- Vergeet niet uw eigen woordenboeken mee te nemen naar de examenlocatie.
- U moet over een gedegen passieve woordenschat beschikken en niet alleen op het gebruik van een woordenboek vertrouwen.
- Oefenen: Examenbundels of oude examens zijn geschikt om ervaring op te doen. Oude centrale examens zijn te vinden op onder andere examenblad.nl (stel linksboven een bepaald jaar in en vind onder tl-gl de examendocumenten van dat jaar).

Schriftelijk college-examen

Schrijfvaardigheid

- Lees de aanwijzingen goed en volg ze op. Wanneer het aantal woorden niet geteld en genoteerd wordt, levert dit puntenaftrek op.
- Pas, indien nodig, de briefconventies goed toe.
- U moet over een gedegen actieve woordenschat beschikken. U mag niet alleen vertrouwen op het gebruik van een woordenboek.
- Vergeet niet uw eigen woordenboeken mee te brengen naar de examenlocatie.
- Verdiep u bij de voorbereiding in de grammatica en maak veel grammaticaoefeningen.
- Maak veel oefenopgaven, laat deze corrigeren en bespreek ze met uw opleider. Oefenopgaven met correctievoorschrift voor het schriftelijk college-examen kunt u vinden op: www.duo.nl, [particulieren](http://particulieren.nl), [staatsexamens](http://staatsexamens.nl), oefenen: vmbo.

Mondeling college-examen

Gespreksvaardigheid en luistervaardigheid

- Zorg ervoor dat u beschikt over een gedegen, actieve woordenschat.
- Verdiep u vooraf in de grammatica en maak grammaticaoefeningen.
- Oefen hardop op een goede uitspraak; voer bijvoorbeeld gesprekken in de vreemde taal met andere mensen en oefen veel; voorkom hikkelen, denkpauses, het mengen van de vreemde taal met Nederlands.
- Vergeet niet uw eigen woordenboeken mee te brengen naar het voorbereidingslokaal.
- Een voorbeeld van een casus staat op de site. Ga hiervoor naar: duo.nl, kies 'staatsexamens' en vervolgens 'Oefenen'.
- Kijk, ter voorbereiding op de mondelinge college-examens, de *informatiefilm mondeling staatsexamen* op de website www.duo.nl, onder 'Hoe het staatsexamen VO werkt' bij de staatsexamens vwo-havo-vmbo.

Literatuur

- Lees de boeken op uw lijst aandachtig: in bijlage 2 kunt lezen welke soort vragen u kunt verwachten over de titels op uw lijst.
- Vorm zorgvuldig uw eigen ideeën en mening over een werk; leg verbanden tussen de boeken.

[terug naar top](#)

College voor Toetsen en Examen

ENGELSE TAAL VMBO KB

VAKINFORMATIE STAATSEXAMEN 2019

V18.04.1

Inhoud

1 Kernpunten	5
2 Centraal examen	5
3 College-examen	5
4 Schema examenstof	8
Bijlage 1 Beschrijving examenstof	9
Bijlage 2 Presentatie	11
Bijlage 3 Hulpmiddelen	12
Bijlage 4 Tips	13

[top](#)

1 Kernpunten

- Het examen bestaat uit een centraal examen en een college-examen.
- Voor het mondeling college-examen moet de kandidaat thuis een [presentatie](#) in het Engels voorbereiden en hiervoor een poster meebrengen naar het examen.
- De kandidaat moet zelf [woordenboeken](#) meenemen.
- Tips voor dit examen staan in [bijlage 4](#).
- De berekening van het eindcijfer staat in een [overzicht](#).

2 Centraal examen

Het centraal examen bestaat uit een schriftelijk examen. Het wordt digitaal afgenomen. Het heeft betrekking op de aangegeven exameneenheden (zie: [Schema examenstof](#) en [Beschrijving examenstof](#)).

Overzicht centraal examen

wat	leesvaardigheid
hulpmiddelen	woordenboeken
tijdsduur	90 minuten
cijfer	A

3 College-examen

schriftelijk college-examen

Dit onderdeel is een schriftelijk examen dat betrekking heeft op schrijfvaardigheid. Zie [schema](#) examenstof en [beschrijving](#) examenstof.

Voorbeelden van opdrachten in dit onderdeel zijn: het schrijven van een eenvoudige persoonlijke brief of e-mail, een blogbijdrage, eenvoudige notities en boodschappen, het invullen van een standaardformulier, etc.

Overzicht schriftelijk college-examen

wat	schrijfvaardigheid
hulpmiddelen	woordenboeken
tijdsduur	90 minuten
cijfer	deelcijfer a

mondeling college-examen

Dit onderdeel van het college-examen bestaat uit een mondeling examen van 25 minuten. Het heeft betrekking op de aangegeven exameneenheden (zie: [Schema examenstof](#) en [Beschrijving examenstof](#)).

Direct vóór dit examen krijgt de kandidaat gedurende 20 minuten tijd om zich voor te bereiden aan de hand van een casus (een tekst en/of afbeelding) die hij in het voorbereidingslokaal ontvangt. Onderwerpen van casussen zijn bijvoorbeeld: praktische zaken uit het dagelijks leven, actuele zaken, een beroep, etc.

Posterpresentatie

Het mondeling college-examen begint met een presentatie. Deze wordt gehouden in de taal waarin examen wordt gedaan. De presentatie zal circa 5 minuten moeten duren. De kandidaat is vrij in de keuze van het onderwerp. [Zie bijlage 2](#).

Gesprek naar aanleiding van de casus

Over het onderwerp van de casus wordt een gesprek in het Engels gevoerd. In het gesprek wordt ook aandacht besteed aan kennis van land en volk. Van de kandidaat wordt verwacht dat hij gestelde vragen begrijpt, daarop kan reageren en actief deelneemt aan het gesprek.

[terug naar top](#)

Overzicht mondeling college-examen

<i>wat</i>	voorbereiding	spreekvaardigheid	gespreksvaardigheid, luister- en kijkvaardigheid	
<i>hoe</i>	bestudering van casus in voorbereidings-lokaal	posterpresentatie	gesprek naar aanleiding van de casus	gesprek over de woon-, werk- en leefsituatie van de kandidaat
<i>taal</i>		Engels	Engels	Engels
<i>hulpmiddelen</i>	woordenboek	poster	geen (in het voorbereidings-lokaal gemaakte aantekeningen mogen niet worden gebruikt)	geen
<i>tijdsduur</i>	20 minuten	ca. 5 minuten	ca. 10 minuten	ca. 10 minuten
<i>cijfer</i>		deelcijfer b		

Overzicht berekening eindcijfer

wat	wegings-factor	cijfer (afgerond op één decimaal)	eindcijfer (afgerond op een geheel getal)
centraal examen	1	A	(A + B) gedeeld door 2
college-examen			
- deelcijfer a	0,4	B	
- deelcijfer b	0,6		

[terug naar top](#)

4 Schema examenstof

Onderstaand overzicht geeft de relatie weer tussen eindtermen* (MVT/K) en de verschillende examenonderdelen.

Engelse taal KB		centraal examen	college-examen	
			schriftelijk	mondeling
MVT/K/1	Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)			X
MVT/K/2	Basisvaardigheden			X
MVT/K/3	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	X	X	X
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X		X
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid	X		X
MVT/K/6	Gespreks- en spreekvaardigheid			X
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid		X	

* zie voor beschrijving eindtermen www.examenblad.nl

In [bijlage 1](#) staat een [beschrijving](#) van de vaardigheden die worden getoetst en het vereiste niveau. Bij het bestuderen van de examenstof is het raadzaam om gebruik te maken van een lesmethode of examenkatern.

[terug naar top](#)

Bijlage 1 Beschrijving examenstof

Vaardigheden die worden getoetst:

Leesvaardigheid

Bij het lezen van een tekst in de doeltaal kunt u:

- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- details begrijpen;
- gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- kennis van land en samenleving gebruiken om teksten te begrijpen.

Luister- en kijkvaardigheid

U kunt tijdens een gesprek in de doeltaal:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om de gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van de gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- in wat u hoort de woorden vinden die u kunt gebruiken in uw antwoord;
- kennis van land en samenleving gebruiken om uw gesprekspartner te begrijpen.

Gespreksvaardigheid

U kunt tijdens een gesprek in de doeltaal:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- uw mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om een gesprek gaande te houden;
- uw taalgebruik, toon en houding aanpassen aan uw gesprekspartner en het doel van de communicatie.
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die u niet kent.

Spreekvaardigheid

U kunt mondeling in de doeltaal:

- informatie die u verzameld heeft, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven.

Schrijfvaardigheid

U kunt schriftelijk in de doeltaal:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- uw mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven.

Overige vaardigheden:

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)

U kunt zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.

Basisvaardigheden

U kunt basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.

Leervaardigheden in de Moderne Vreemde Talen

U kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot:

- het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen
- de bevordering van het eigen taalleerproces
- het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.

Bovenstaande vaardigheden maken deel uit van de examenstof waarvan u de officiële beschrijving kunt vinden op:

- www.examenblad.nl , Engels KB, syllabus 2019 moderne vreemde talen
- www.mvt.slo.nl , handreikingen

Het vereiste ERK-niveau voor de examenonderdelen Engels vmbo KB:

Leesvaardigheid:	A2
Luister- en kijkvaardigheid:	A2
Gespreksvaardigheid:	A2
Schrijfvaardigheid:	A2

Zie voor de beschrijving van de ERK-niveaus: www.erk.nl

[terug naar top](#)

Bijlage 2 Posterpresentatie

Het mondeling examen begint met uw posterpresentatie. U houdt de presentatie in de taal waarin u examen doet. Na afloop kan de examinerer enkele vragen over uw onderwerp stellen. De presentatie met eventuele vragen zal circa 5 minuten duren.

Het onderwerp: u bent vrij in de keuze van het onderwerp. U kunt bijvoorbeeld uzelf presenteren (studie, hobby, toekomstplannen, familie...) maar ook kiezen voor een presentatie over een onderwerp waarin u geïnteresseerd bent (een sport, een muzikant, een stad...).

De poster: minimaal A3-formaat.

Op de poster staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 steekwoorden). U mag geen powerpointpresentatie gebruiken.

De presentatie: u houdt de presentatie aan de hand van de poster. U mag naar eigen keuze zitten of staan. U mag verder geen aantekeningen gebruiken; de poster is voldoende steun. Bij de staatsexamens is een presentatie met video-opnamen, audio-opnamen en/of het gebruik van een computer niet toegestaan.

De beoordeling: de presentatie wordt beoordeeld op inhoud, taalgebruik, de beantwoording van eventuele vragen, de poster en algemene presentatievaardigheden.

NB. Er is een uitzondering voor VSO-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één dia (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster. Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te kunnen faciliteren (ook gezien het rooster).

Bijlage 3 Hulpmiddelen

Basispakket

- schrijfmateriaal
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- geodriehoek
- vlakgum
- rekenmachine

Ook is het toegestaan om hulpmiddelen mee te brengen die geen relatie hebben met de exameneisen maar wel functioneel kunnen zijn, zoals: markeerstift, puntenslijper, leesliniaal (loep).

Woordenboeken

Nederlands-Nederlands (eendelig)

óf

Nederlands-thuistaal/vreemde taal en thuistaal/vreemde taal-Nederlands (eendelig)

EN

Engels-Nederlands en Nederlands-Engels (een- of tweedelig)

én/of Engels-Engels

Een digitaal woordenboek is *niet* toegestaan.

Uitgebreide informatie over hulpmiddelen voor de centrale examens en hulpmiddelen voor kandidaten met een beperking staat in de Regeling toegestane hulpmiddelen. Kies: examenblad.nl, 2019, vmbo, onderwerpen, hulpmiddelen

[terug naar top](#)

Bijlage 4 Tips

Centraal examen

Leesvaardigheid

- Het is belangrijk als voorbereiding veel te lezen en veel oefenopgaven te maken.
- Lees eerst de instructies goed voordat u met de opdracht begint, met name de aanwijzingen die de open vragen betreffen: u moet in het Nederlands antwoorden, behalve als om een citaat gevraagd wordt, dan in de vreemde taal.
- Antwoord bij open vragen heel precies op de gestelde vragen. U moet de vraag eerst goed lezen en niet te kort of te vaag antwoorden.
- Vergeet niet uw eigen woordenboeken mee te brengen.
- U moet over een gedegen passieve woordenschat beschikken en niet alleen op het gebruik van een woordenboek vertrouwen.
- Oefenen: examenbundels of oude examens zijn geschikt om ervaring op te doen. Centrale examens van voorgaande jaren zijn te vinden op www.examenblad.nl. Ook kunt u digitaal oefenen op <https://oefenen.facet.onl>.

Schriftelijk college-examen

Schrijfvaardigheid

- Lees de aanwijzingen goed en volg ze op. Wanneer het aantal woorden niet geteld en genoteerd wordt, levert dit puntenaftrek op.
- Pas, indien nodig, de briefconventies goed toe.
- U moet over een gedegen actieve woordenschat beschikken. U mag niet alleen vertrouwen op het gebruik van een woordenboek.
- Vergeet niet uw eigen woordenboeken mee te brengen naar de examenlocatie.
- Verdiep u bij de voorbereiding in de grammatica en maak veel grammaticaoefeningen.
- Maak veel oefenopgaven, laat deze corrigeren en bespreek ze met uw opleider. Oefenopgaven met correctievoorschrift voor het schriftelijk college-examen kunt u vinden op: www.duo.nl, [particulieren](#), [staatsexamens](#), oefenen: vmbo.

Mondeling college-examen

Gespreksvaardigheid en luistervaardigheid

- Zorg ervoor dat u beschikt over een gedegen, actieve woordenschat.
- Verdiep u vooraf in de grammatica en maak grammaticaoefeningen.
- Oefen hardop op een goede uitspraak; voer bijvoorbeeld gesprekken in de vreemde taal met andere mensen en oefen veel; voorkom hikkelen, denkpauses, het mengen van de vreemde taal met Nederlands.
- Vergeet niet uw eigen woordenboeken mee te brengen naar het voorbereidingslokaal.
- Een voorbeeld van een casus staat op de site. Ga hiervoor naar: duo.nl, kies 'staatsexamens' en vervolgens 'Oefenen'.
- Kijk, ter voorbereiding op de mondelinge college-examens, de *informatiefilm mondeling staatsexamen* op de website www.duo.nl, onder 'Hoe het staatsexamen VO werkt' bij de staatsexamens vwo-havo-vmbo.

[terug naar top](#)

College voor Toetsen en Examens

ENGELSE TAAL VMBO BB

VAKINFORMATIE STAATSEXAMEN 2019

V18.04.1

Inhoud

1 Kernpunten	5
2 Centraal examen	5
3 College-examen	5
4 Schema examenstof	8
Bijlage 1 Beschrijving examenstof	9
Bijlage 2 Presentatie	11
Bijlage 3 Hulpmiddelen	12
Bijlage 4 Tips	13

[top](#)

1 Kernpunten

- Het examen bestaat uit een centraal examen en een college-examen.
- Voor het mondeling college-examen moet de kandidaat thuis een [presentatie](#) in het Engels voorbereiden en hiervoor een poster meebrengen naar het examen.
- De kandidaat moet zelf [woordenboeken](#) meenemen.
- Tips voor dit examen staan in [bijlage 4](#).
- De berekening van het eindcijfer staat in een [overzicht](#).

2 Centraal examen

Het centraal examen bestaat uit een schriftelijk examen. Het wordt digitaal afgenomen. Het heeft betrekking op de aangegeven exameneenheden (zie: [Schema examenstof](#) en [Beschrijving examenstof](#)).

Overzicht centraal examen

wat	leesvaardigheid
hulpmiddelen	woordenboeken
tijdsduur	60 minuten
cijfer	A

3 College-examen

schriftelijk college-examen

Dit onderdeel is een schriftelijk examen dat betrekking heeft op schrijfvaardigheid. Zie [schema](#) examenstof en [beschrijving](#) examenstof.

Voorbeelden van opdrachten in dit onderdeel zijn: het schrijven van een eenvoudige persoonlijke brief of e-mail, een blogbijdrage, eenvoudige notities en boodschappen, het invullen van een standaardformulier, etc.

Overzicht schriftelijk college-examen

wat	schrijfvaardigheid
hulpmiddelen	woordenboek
tijdsduur	90 minuten
cijfer	deelcijfer a

mondeling college-examen

Dit onderdeel van het college-examen bestaat uit een mondeling examen van 25 minuten. Het heeft betrekking op de aangegeven exameneenheden (zie: [Schema examenstof](#) en [Beschrijving examenstof](#)).

Direct vóór dit examen krijgt de kandidaat gedurende 20 minuten tijd om zich voor te bereiden aan de hand van een casus (een tekst en/of afbeelding) die hij in het voorbereidingslokaal ontvangt. Onderwerpen van casussen zijn bijvoorbeeld: praktische zaken uit het dagelijks leven, actuele zaken, een beroep, etc.

Posterpresentatie

Het mondeling college-examen begint met een presentatie. Deze wordt gehouden in de taal waarin examen wordt gedaan. De presentatie zal circa 5 minuten moeten duren. De kandidaat is vrij in de keuze van het onderwerp. [Zie bijlage 2](#).

Gesprek naar aanleiding van de casus

Over het onderwerp van de casus wordt een gesprek in het Engels gevoerd. In het gesprek wordt ook aandacht besteed aan kennis van land en volk. Van de kandidaat wordt verwacht dat hij gestelde vragen begrijpt, daarop kan reageren en actief deelneemt aan het gesprek

Overzicht mondeling college-examen

<i>wat</i>	voorbereiding	spreekvaardigheid	gespreksvaardigheid, luister- en kijkvaardigheid	
<i>hoe</i>	bestudering van casus in voorbereidings-lokaal	posterpresentatie	gesprek naar aanleiding van de casus	gesprek over de woon-, werk- en leefsituatie van de kandidaat
<i>taal</i>		Engels	Engels	Engels
<i>hulpmiddelen</i>	woordenboek	poster	geen (in het voorbereidings-lokaal gemaakte aantekeningen mogen niet worden gebruikt)	geen
<i>tijdsduur</i>	20 minuten	ca. 5 minuten	ca. 10 minuten	ca. 10 minuten
<i>cijfer</i>		deelcijfer b		

Overzicht berekening eindcijfer

<i>wat</i>	wegings-factor	cijfer (afgerond op één decimaal)	eindcijfer (afgerond op een geheel getal)
centraal examen	1	A	(A + B) gedeeld door 2
college-examen			
- deelcijfer a	0,4	B	
- deelcijfer b	0,6		

4 Schema examenstof

Onderstaand overzicht geeft de relatie weer tussen eindtermen* (MVT/K) en de verschillende examenonderdelen.

Engelse taal BB		centraal examen	college-examen	
			schriftelijk	mondeling
MVT/K/1	Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)			X
MVT/K/2	Basisvaardigheden			X
MVT/K/3	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	X	X	X
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X		X
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid	X		X
MVT/K/6	Gespreks- en spreekvaardigheid			X
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid		X	

* zie voor beschrijving eindtermen www.examenblad.nl

In [bijlage 1](#) staat een [beschrijving](#) van de vaardigheden die worden getoetst en het vereiste niveau. Bij het bestuderen van de examenstof is het raadzaam om gebruik te maken van een lesmethode of examenkatern.

[terug naar top](#)

Bijlage 1 Beschrijving examenstof

Leesvaardigheid

Bij het lezen van een tekst in de doeltaal kunt u:

- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- details begrijpen;
- gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- kennis van land en samenleving gebruiken om teksten te begrijpen.

Luister- en kijkvaardigheid

U kunt tijdens een gesprek in de doeltaal:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om de gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van de gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- in wat u hoort de woorden vinden die u kunt gebruiken in uw antwoord;
- kennis van land en samenleving gebruiken om uw gesprekspartner te begrijpen.

Gespreksvaardigheid

U kunt tijdens een gesprek in de doeltaal:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- uw mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om een gesprek gaande te houden;
- uw taalgebruik, toon en houding aanpassen aan uw gesprekspartner en het doel van de communicatie.
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die u niet kent.

Spreekvaardigheid

U kunt mondeling in de doeltaal:

- informatie die u verzameld heeft, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven.

Schrijfvaardigheid

U kunt schriftelijk in de doeltaal:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- uw mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven.

Overige vaardigheden:

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)

U kunt zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.

Basisvaardigheden

U kunt basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.

Leervaardigheden in de Moderne Vreemde Talen

U kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot:

- het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen
- de bevordering van het eigen taalleerproces
- het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.

Bovenstaande vaardigheden maken deel uit van de examenstof waarvan u de officiële beschrijving kunt vinden op:

- www.examenblad.nl , Engels BB, syllabus 2019 moderne vreemde talen
- www.mvt.slo.nl , handreikingen

Het vereiste ERK-niveau voor de examenonderdelen Engels vmbo BB:

Leesvaardigheid:	A2
Luister- en kijkvaardigheid:	A2
Gespreksvaardigheid:	A2
Schrijfvaardigheid:	A1

Zie voor de beschrijving van de ERK-niveaus: www.erk.nl

[terug naar top](#)

Bijlage 2 Posterpresentatie

Het mondeling examen begint met uw posterpresentatie. U houdt de presentatie in de taal waarin u examen doet. Na afloop kan de examinerer enkele vragen over uw onderwerp stellen. De presentatie met eventuele vragen zal circa 5 minuten duren.

Het onderwerp: u bent vrij in de keuze van het onderwerp. U kunt bijvoorbeeld uzelf presenteren (studie, hobby, toekomstplannen, familie...) maar ook kiezen voor een presentatie over een onderwerp waarin u geïnteresseerd bent (een sport, een muzikant, een stad...).

De poster: minimaal A3-formaat.

Op de poster staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 steekwoorden). U mag geen powerpointpresentatie gebruiken.

De presentatie: u houdt de presentatie aan de hand van de poster. U mag naar eigen keuze zitten of staan. U mag verder geen aantekeningen gebruiken; de poster is voldoende steun. Bij de staatsexamens is een presentatie met video-opnamen, audio-opnamen en/of het gebruik van een computer niet toegestaan.

De beoordeling: de presentatie wordt beoordeeld op inhoud, taalgebruik, de beantwoording van eventuele vragen, de poster en algemene presentatievaardigheden.

NB. Er is een uitzondering voor VSO-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één dia (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster. Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te kunnen faciliteren (ook gezien het rooster).

Bijlage 3 Hulpmiddelen

Basispakket

- schrijfmateriaal
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- geodriehoek
- vlakgum
- rekenmachine

Ook is het toegestaan om hulpmiddelen mee te brengen die geen relatie hebben met de exameneisen maar wel functioneel kunnen zijn, zoals: markeerstift, puntenslijper, leesliniaal (loep).

Woordenboeken

- Nederlands-Nederlands (eendelig) OF Nederlands-thuistaal van de kandidaat (eendelig) én
- Engels-Nederlands en Nederlands-Engels (een- of tweedelig) én/of Engels-Engels

Een digitaal woordenboek is *niet* toegestaan.

Uitgebreide informatie over hulpmiddelen voor de centrale examens en hulpmiddelen voor kandidaten met een beperking staat in de Regeling toegestane hulpmiddelen. Kies: examenblad.nl, 2019, vmbo, onderwerpen, hulpmiddelen

[terug naar top](#)

Bijlage 4 Tips

Centraal examen

Leesvaardigheid

- Het is belangrijk als voorbereiding veel te lezen en veel oefenopgaven te maken.
- Lees eerst de instructies goed voordat u met de opdracht begint, met name de aanwijzingen die de open vragen betreffen: u moet in het Nederlands antwoorden, behalve als om een citaat gevraagd wordt, dan in de vreemde taal.
- Antwoord bij open vragen heel precies op de gestelde vragen. U moet de vraag eerst goed lezen en niet te kort of te vaag antwoorden.
- U moet over een gedegen passieve woordenschat beschikken en niet alleen op het gebruik van een woordenboek vertrouwen.
- Oefenen: examenbundels of oude examens zijn geschikt om ervaring op te doen. Centrale examens van voorgaande jaren zijn te vinden op www.examenblad.nl. U kunt ook online oefenen: <https://oefenen.facet.onl/facet/pages/oefen/start/>

Schriftelijk college-examen

Schrijfvaardigheid

- Lees de aanwijzingen goed en volg ze op. Wanneer het aantal woorden niet geteld en genoteerd wordt, levert dit puntenaftrek op.
- Pas, indien nodig, de briefconventies goed toe.
- U moet over een gedegen actieve woordenschat beschikken. U mag niet alleen vertrouwen op het gebruik van een woordenboek.
- Vergeet niet uw eigen woordenboeken mee te brengen naar de examenlocatie.
- Verdiep u bij de voorbereiding in de grammatica en maak veel grammaticaoefeningen. Maak veel oefenopgaven, laat deze corrigeren en bespreek ze met uw opleider. Oefenopgaven met correctievoorschrift voor het schriftelijk college-examen kunt u vinden op: www.duo.nl, particulieren, staatsexamens, oefenen: vmbo.

Mondeling college-examen

Gespreksvaardigheid en luistervaardigheid

- Zorg ervoor dat u beschikt over een gedegen, actieve woordenschat.
- Verdiep u vooraf in de grammatica en maak grammaticaoefeningen.
- Oefen hardop op een goede uitspraak; voer bijvoorbeeld gesprekken in de vreemde taal met andere mensen en oefen veel; voorkom hikkelen, denkpauses, het mengen van de vreemde taal met Nederlands.
- Vergeet niet uw eigen woordenboeken mee te brengen naar het voorbereidingslokaal.
- Een voorbeeld van een casus staat op de site. Ga hiervoor naar: duo.nl, kies 'staatsexamens' en vervolgens 'Oefenen'.
- Kijk, ter voorbereiding op de mondelinge college-examens, de *informatiefilm mondeling staatsexamen* op de website www.duo.nl, onder 'Hoe het staatsexamen VO werkt' bij de staatsexamens vwo-havo-vmbo.

Ook kunt u digitaal oefenen op <https://oefenen.facet.onl>.

[terug naar top](#)